

SAYI : 2012/516 Esas

CELSE NO : 2

CELSE TARİHİ : 30/05/2013

HAKİM : MARZIYE KAYAARDI 41926

KATİP : FATİH YANIK 116915

Belirli gün ve saatte duruşmaya mahsus salonda celse açıldı.
Davacı vekili Av. HACER TUNA EŞİTGEN geldi başka gelen olmadı. Açık duruşmaya devam olundu.

Dosyanın bilirkişiden dönmediği görüldü.

Davalı EÜAŞ vekilinin mazeretini bildirir cevaplı telgraf gönderildiği anlaşıldı.

Davacı vekilinden soruldu: dosya beklensin dedi.

G.DÜŞÜNÜLDÜ :

1- Dosyanın bilirkişiden dönüşünün beklenmesine, bilirkişi heyetine raporu ve dosyayı ibraz etmek üzere tebligat çıkartılmasına, tebligat giderinin davacı gider avansından karşılanmasına, rapor geldiğinde taraflara tebligine,

2- Davalı EÜAŞ vekilinin mazeretinin kabulü ile cevap bonusu ile duruşma gün ve saatinin kendisine bildirilmesine,

3- Bu nedenlerle duruşmanın 30 Temmuz 2013 günü saat 11:15'a bırakılmasına karar verildi. 30/05/2013 11:51:55

Katip 116915

Hakim 41926

BİLİRKİŞİ (HESAP) RAPORU

BEDAŞ

Tarih : 27.05.2012
Esas No : 2011/1220

İSTANBUL 13. İŞ MAHKEMESİ 'NE

DOSYASINA
Yazı İst. Müd. 59/38
31/05/2013

DAVACI : temsilen (Tes - İş Sendikası)
VEKİLİ : Av. Hacer Tuna Eşitgen
DAVALI : Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş.
VEKİLİ : Av. Füsun Kalenderoğlu
KONU : Alacak

1) DAVACININ TALEBİ

Davacı vekili 21.12.2011 harç tarihli dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin 15.11.2004 tarihinden itibaren davalı işyerinde sayaç bakım işinde işçi olarak çalışmaya başladığını, ancak çalışmasını davalının muvazaalı olarak oluşturulan taşeronlarda gösterdiğini, çalıştığı işin Bedaş'ın asıl işi olduğunu, teknolojik nedenle uzmanlık gerektiren bir iş olmadığını, başlangıçtan beri Bedaş işçisi olmasına karşılık Bedaş işçilerine sağlanan haklardan yararlanmadığını, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı müfettişleri tarafından hazırlanan raporda müvekkilinin çalıştırıldığı işyerinin kanuna aykırı ve muvazaalı oluşturulduğuna ve işçilerin baştan beri Bedaş'ın işçisi sayılmasına karar verildiğini, müvekkilinin Beyoğlu 13. Noterliğinin 05.05.2011 tarih ve 4881 yevmiye belgesiyle Tes-İş Sendikası üyesi olduğunu, üyeliğinin Yönetim Kurulunun 15.06.2011 tarih ve 11 sayılı kararıyla kabul edildiğini, davalı işyeri ile Tes - İş Sendikası arasında bağitlanan 01.03.2011-28.02.2012 yürürlük tarihli toplu iş sözleşmesinden yararlandırılmadığını belirterek müvekkilinin başından beri davalı işyerinin işçisi olduğunun tespitine ve fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla;

- ❖ 1.285,00 ₺ Brüt ücret farkının,
- ❖ 1.305,00 ₺ Brüt sosyal yardım alacağının,
- ❖ 3.850,00 ₺ Brüt ilave tediye ve ikramiyelerin,
- ❖ 2.700,00 ₺ Brüt iş riski priminin (%20),
- ❖ 260,00 ₺ Brüt gıda yardımının,
- ❖ 350,00 ₺ Brüt elektrik yardımının (aylık 120 Kw),
- ❖ 250,00 ₺ Brüt yemek yardımının,

Hak ediş tarihlerinden itibaren uygulanacak en yüksek işletme kredisi faiziyle birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

2) DAVALININ SAVUNMASI

Davalı vekili 21.03.2012 havale tarihli dilekçesinde özetle; davacının Çalışma Bakanlığının düzenlediği rapordan bahisle taleplerinin haklılığını kanıtlamaya çalıştığını, ancak söz konusu raporun iptali için İstanbul 1. İş Mahkemesinde 2011/8-681 E.la dava açıldığını, davanın derdest olduğunu, tüm kamu kuruluşlarında olduğu gibi Genel

Müdürlüklerinde de iş yükünün ve iş kazalarının olmaması, can ve mal emniyetinin tehlikeye sokulmaması, personelin sağlıklı bir şekilde çalışması, verimli, sürekli ve kaliteli hizmetin verilebilmesi için hizmet alımının zorunlu olduğunu, hizmet alımı yapılırken tamamen İş Kanunundaki kriterlere uygun yasaların belirlediği ücret ve Kamu İhale Kurumunun düzenlediği genelgelere göre uygulama yapıldığını, firma işçilerinin Kurum işçileri sayılarak işlem görmelerinin yasalara göre mümkün olmadığını, kamu personelinin işe alımları, iş akdinin sona ermesinin yasalarca düzenlendiğini, tüm bu kanunları hiçe sayıp davacı talebi uyarınca hüküm kurulamayacağını, davacının sendikalı olması nedeni ile işyerinde kadrolu olarak çalışan sendikalı işçilere ödenen ücretleri talep etmesinin haksız ve mesnetsiz talepler olduğunu, kadrolu işçilere uygulanan ücretler ve sosyal hakların kadrolu olmalarından kaynaklandığını, oysa davacının taşeron firma işçisi olduğunu, kadrolu işçilerle aynı koşullarda işe alınmış ve aynı statüde çalışan işçiler olmadığını, işverenleri firma ile yaptıkları sözleşme hükümleri dairesinde ücret ve diğer haklara sahip olduğunu belirterek davanın reddini savunmuştur.

3) İBRAZ EDİLEN DELİLLER

- Hizmet döküm cetveli
- 10.05.2011 tarih ve MA 44 – TŞ 42 numaralı İş Müfettişi raporu
- 02.08.2011 tarihli işçi sendikası üye kayıt fişi
- 17.10.2011 imza tarihli toplu iş sözleşmesi
- İstanbul 1. İş Mahkemesinin 2011/681 Esas, 2013/16 Karar sayılı 07.02.2013 tarihli kararı
- Tanık beyanları

4) MUVAZAA

Davacı taraf davalı BEDAŞ'ın kendi asıl işini muvazaalı olarak taşeronlara yaptırdığını, durumun Çalışma Bakanlığı İş Müfettişlerince tespit edildiğini bu nedenle davalının davacının baştan beri davalı işverenliğin işçisi sayılması ve toplu iş sözleşmesinden faydalanması gerektiğini belirtmektedir.

Celp edilen SGK kayıtlarına göre davacının davalı işyerinde çalıştığını iddia ettiği 2004 yılından itibaren davacı adına değişik sicil numaralı işyerlerinden prim tahakkuklarının yapıldığı görülmektedir. Davacı adına en son sigorta primi tahakkuku 04.11.2010 tarihinden itibaren 1155035 sicil numaralı Aran İnşaat Elektrik Proje Tur. Gıda Petrol Nakl. Tem. İth. İhr. Ltd. Şti. unvanlı işyerinden yapılmıştır.

Dava dosyasında mevcut 10.05.2011 tarih ve MA 44 – TŞ 42 numaralı İş Müfettişi raporunda; Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş ile Sarıyer, Beyoğlu ve Bakırköy bölgeleri için El Bilgisayarı/Endeksör ile (GPRS) Endeks Okuma İşlerini yapan Aran İnşaat Elektrik Proje Tur. Gıda Petrol Nakl. Tem. İth. İhr. Ltd. Şti. arasındaki Hizmet Alımı İlahe Sözleşmelerinin ve Uygulamalarının **muvazaalı bir işleme dayandığı** ve alt işveren firmalarında çalışan işçilerin başlangıçtan itibaren asıl işveren Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş'nin işçileri sayılarak işlem görmeleri gerektiği belirtilmektedir.

Dava dosyasında mevcut İstanbul 1. İş Mahkemesinin 2011/681 Esas ve 2013/16 Karar sayılı 07.02.2013 tarihli kararında; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Müfettişlerince düzenlenen muvazaa raporunun yerinde olduğu belirtilerek davalı Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş'nin muvazaalı bir işlem olmadığına ilişkin tespit davasının reddine karar verildiği ve verilen kararın kesin olduğu belirtilmektedir.

Belirtilen Mahkeme kararı gereğince davacı başlangıçtan itibaren davalı Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş'nin işçisi sayılmaktadır.

5) TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN YARARLANMA

Davacı başlangıçtan itibaren davalı işyerinin işçisi sayıldığından davalı işyeri ile Tes - İş Sendikası arasında bağitlanan 01.03.2011-28.02.2012 yürürlük süreli Toplu İş Sözleşmesinin uygulama esaslarını düzenleyen 6. maddesi çerçevesinde bu sözleşmeden faydalanabilecektir. Toplu İş Sözleşmesinin 6. Maddesinde ".....Bu Toplu İş Sözleşmesinin imzalanması tarihinde işçi Sendikasına üye olanlar yürürlük tarihinden, imza tarihinden sonra üye olanlar ise, üyeliklerinin işçi Sendikasına işverene bildirildiği tarihten itibaren bu Toplu İş Sözleşmesinin hak ve menfaat sağlayan hükümlerinden yararlanırlar...." hükmü yer almaktadır.

İbraz edilen İşçi Sendikası Üye Kayıt Fişi'ne göre davacı 02.08.2011 tarihinde Tes-İş Sendikasına üyelik başvurusunda bulunmuştur. Davacı 12.09.2011 tarihi itibarıyla üyeliğe kabul edilmiştir. Davacının faydalanmak istediği 01.03.2011-28.02.2012 yürürlük süreli Toplu İş Sözleşmesinin imza tarihi 17.10.2011 dir. Buna göre davacı TİS'nin imza tarihinde sendikaya üye olup yürürlük tarihinden (01.03.2011) itibaren Toplu İş Sözleşmesinin hak ve menfaat sağlayan hükümlerinden yararlanabilecektir.

Takdir sayın Mahkemeye ait olmak üzere davacının talep etmiş olduğu alacaklar Toplu İş Sözleşmesinin yürürlük tarihinden dava tarihine kadar olmak üzere ayrı ayrı olarak hesaplanacaktır.

6) ÜCRET FARKI

Davacı vekili brüt 1.285,00 ₺ ücret farkı talep etmektedir.

Toplu İş Sözleşmesinin 75/A maddesinde iyileştirme hükmü bulunmakta ve bu maddede 01.03.2011 tarihi itibarıyla günlük brüt ücretleri 47,50 ₺ nin altında olanlara ücret miktarlarına göre iyileştirme yapılacağı belirtilmektedir. Davacı 01.01.2013 tarihi itibarıyla günlük (1.440,18/30) 48,00 ₺ ücret almaktadır. Buna göre iyileştirmeden faydalanamayacaktır.

Toplu İş Sözleşmesinin 75/B maddesinde birinci yıl birinci altı ay zam oranı 01.03.2011 tarihinden geçerli olmak üzere % 4 (yüzde dört) olarak belirlenmiştir. .

Toplu İş Sözleşmesinin 75/C maddesinde birinci yıl ikinci altı ay zam oranı 01.09.2011 tarihinden geçerli olmak üzere % 4 (yüzde dört) olarak belirlenmiştir.

Takdir sayın Mahkemeye ait olmak üzere davacının 01.03.2011 tarihinde geçerli 1.440,18 ₺ brüt ücretine yukarıda belirtilen zam oranları uygulanıp ücret farkı hesaplanacaktır.

Dönem	Ödenen Ücret	Ödenmesi Gereken Ücret	Ücret Farkı
2011 Mart	1.440,18 ₺	1.497,79 ₺	57,61 ₺
2011 Nisan	1.440,18 ₺	1.497,79 ₺	57,61 ₺
2011 Mayıs	1.440,18 ₺	1.497,79 ₺	57,61 ₺
2011 Haziran	1.440,18 ₺	1.497,79 ₺	57,61 ₺
2011 Temmuz	1.468,91 ₺	1.497,79 ₺	28,88 ₺
2011 Ağustos	1.468,91 ₺	1.497,79 ₺	28,88 ₺
2011 Eylül	1.468,91 ₺	1.557,70 ₺	88,79 ₺
2011 Ekim	1.468,91 ₺	1.557,70 ₺	88,79 ₺
2011 Kasım	1.468,91 ₺	1.557,70 ₺	88,79 ₺
2011 Aralık 21 Günlük	1.028,24 ₺	1.090,39 ₺	62,15 ₺
Toplam Brüt Ücret Farkı			616,70 ₺

✓

7) SOSYAL YARDIM ALACAĞI

Davacı vekili brüt 1.305,00 ₺ sosyal yardım alacağı talep etmektedir.

Toplu İş Sözleşmesinin 95. maddesinde sosyal yardım düzenlemesi bulunmakta ve bu maddede sözleşmenin birinci yılında aylık brüt 145,00 ₺ sosyal yardım ödeneceği belirtilmektedir.

Takdir sayın Mahkemeye ait olmak üzere davacının 01.03.2011 tarihinden itibaren talep edebileceği aylık brüt 145,00 ₺ sosyal yardım ödemesi hesabı yapılacaktır.

Dönem	Aylık Sosyal Yardım Miktarı
2011 Mart	145,00 ₺
2011 Nisan	145,00 ₺
2011 Mayıs	145,00 ₺
2011 Haziran	145,00 ₺
2011 Temmuz	145,00 ₺
2011 Ağustos	145,00 ₺
2011 Eylül	145,00 ₺
2011 Ekim	145,00 ₺
2011 Kasım	145,00 ₺
2011 Aralık 21 Günlük	101,50 ₺
Toplam Brüt Sosyal Yardım Alacağı	1.406,50 ₺

8) İLAVE TEDİYE VE İKRAMIYE ALACAĞI

Davacı vekili brüt 3.500,00 ₺ ilave tediye ve ikramiye alacağı talep etmektedir.

Toplu İş Sözleşmesinin 88. Maddesinin a fıkrasında işçilere 6772 sayılı Yasa ile öngörülen **ilave tediye**lerin yasa hükümlerine göre ödeneceği belirtilmektedir.

Bakanlar Kurulunun 24.01.2011 tarihli 2011/1278 sayılı kararında; 4/7/1956 tarihli ve 6772 sayılı Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan işçilere 2011 yılında; Kanunun 1 inci maddesine göre yapılacak ilave tediye'nin birinci yarısının 31/1/2011, diğer yarısının 30/6/2011 tarihinde ödenmesinin kararlaştırıldığı belirtilmektedir.

Buna göre davacının ilave tediye alacağı aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

Dönem	Aylık Ücret	Gün	İlave Tediye Alacağı
31.01.2011	1.440,18 ₺	13	624,08 ₺
30.06.2011	1.497,79 ₺	13	649,04 ₺
Toplam Brüt İlave Tediye Alacağı			1.273,12 ₺

Toplu İş Sözleşmesinin 88. Maddesinin b fıkrasında ilave tediye dışı işçilere 08 Nisan, 18 Eylül, 20 Kasım tarihlerinde 20 şer günlük çıplak yevmiyeleri tutarında **ikramiye** ödeneceği belirtilmektedir.

Buna göre davacının ikramiye alacağı aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

Dönem	Aylık Ücret	Gün	İkramiye Alacağı
08.04.2011	1.497,79 ₺	20	998,53 ₺
18.09.2011	1.557,70 ₺	20	1.038,47 ₺
20.11.2011	1.557,70 ₺	20	1.038,47 ₺
Toplam Brüt İkramiye Alacağı			2.036,99 ₺

9) İŞ RİSKİ PRİMİ (%20) ALACAĞI

Davacı vekili brüt 2.700,00 ₺ iş riski primi alacağı talep etmektedir.

Toplu İş Sözleşmesinin 98. maddesinin II. fıkrasında iş güçlüğü tazminatı düzenlemesi bulunmakta ve bu maddede işçilere ücretsiz izin ve raporlu günler dışında kalan günlerde, unvanları karşılığı yapılan gruplamalarda tespit edilen oranlarda ödenmek kaydıyla çıplak yevmiyelerinin girdikleri gruplara göre %20 si, %15 i ve %10 u arasında iş güçlüğü tazminatı ödeneceği belirtilmektedir.

Davacının yapmış olduğu işin hangi gruba girdiğine ilişkin dava dosyasında herhangi bir kayıt ve belge bulunmamaktadır. Ancak davacının çalıştığı şirket El Bilgisayarı/Endeksör ile (GPRS) Endeks Okuma İşlerini yapan şirket olduğundan yapmış olduğu işin II. Gruba (Endeks işçileri) girdiği kabul edilerek iş riski primi oranının % 15 olduğu kabul edilecektir.

Dönem	Aylık Ücret	Günlük Ücret	İş Riski Primi
2011 Mart	1.497,79 ₺	49,93 ₺	224,67 ₺
2011 Nisan	1.497,79 ₺	49,93 ₺	224,67 ₺
2011 Mayıs	1.497,79 ₺	49,93 ₺	224,67 ₺
2011 Haziran	1.497,79 ₺	49,93 ₺	224,67 ₺
2011 Temmuz	1.497,79 ₺	49,93 ₺	224,67 ₺
2011 Ağustos	1.497,79 ₺	49,93 ₺	224,67 ₺
2011 Eylül	1.557,70 ₺	51,92 ₺	233,65 ₺
2011 Ekim	1.557,70 ₺	51,92 ₺	233,65 ₺
2011 Kasım	1.557,70 ₺	51,92 ₺	233,65 ₺
2011 Aralık 21 Günlük	1.557,70 ₺	51,92 ₺	163,56 ₺
Toplam Brüt İş Riski Primi Alacağı			2.212,53 ₺

10) GIDA YARDIMI ALACAĞI

Davacı vekili brüt 260,00 ₺ gıda yardımı alacağı talep etmektedir.

Toplu İş Sözleşmesinin 103. maddesinde gıda yardımı düzenlemesi bulunmakta ve bu maddede işçilere sözleşmenin birinci yılının birinci altı ayında 27,50 TL/Ay, sözleşmenin birinci yılının ikinci altı ayında 28,60 TL/Ay gıda yardımı ödeneceği belirtilmektedir.

Dönem	Aylık Gıda Yardımı Miktarı
2011 Mart	27,50 ₺
2011 Nisan	27,50 ₺
2011 Mayıs	27,50 ₺
2011 Haziran	27,50 ₺
2011 Temmuz	27,50 ₺
2011 Ağustos	27,50 ₺
2011 Eylül	28,60 ₺
2011 Ekim	28,60 ₺
2011 Kasım	28,60 ₺
2011 Aralık 21 Günlük	20,02 ₺
Toplam Brüt Gıda Yardımı Alacağı	270,82 ₺

11) ELEKTRİK YARDIMI ALACAĞI

Davacı vekili brüt 350,00 ₺ elektrik yardımı alacağı talep etmektedir.

Toplu İş Sözleşmesinin 107. Maddesinde elektrik yardımı düzenlemesi bulunmakta ve bu maddede bütün işçilere (bekar lojmanlarında kalanlar dahil) ayda 120 Kw/saat hesabıyla elektrik enerjisi bedelinin yılda iki defada (Ağustos ve Şubat aylarında) ödeme tarihindeki müşteri satış tarifesi üzerinden karşılığı net olarak ödeneceği belirtilmektedir.

Davacı dava tarihi itibarıyla ilk altı aylık döneme ait (2011 Mart- Ağustos) elektrik yardımına hak kazanmış olup ikinci altı aylık döneminin ödeme tarihi (2012 Şubat) dava tarihi itibarıyla henüz gelmemiştir. Bu nedenle ikinci altı aylık döneme ilişkin hesaplama yapılmayacaktır.

Dönem	Aylık Kw/saat x 6	Müşteri Satış Tarifesi	Elektrik Yardımı Miktarı
2011 Mart-Ağustos	720,00 ₺	0,17216 ₺	123,96 ₺
Toplam Brüt Elektrik Yardımı Alacağı			123,96 ₺

12) YEMEK YARDIMI ALACAĞI

Davacı vekili brüt 250,00 ₺ yemek yardımı alacağı talep etmektedir.

Toplu İş Sözleşmesinin 94. maddesinde yemek yardımı düzenlemesi bulunmakta ve bu maddede işçilere fiilen çalıştıkları günler için bir öğün yemek verileceği, yemek verilmediği veya işyerinde yemek verilmesine rağmen işçi yemek yemeyeceğini önceden yazılı olarak işverene bildirdiği takdirde yemek yemediği günler (fiilen çalışılan günler) için sözleşmenin birinci yılının birinci altı ayında 4,02 TL/Gün, ikinci altı ayında 4,18 TL/Gün, nakdi yemek yardımı ödeneceği belirtilmektedir.

Dava dosyasında davacının sigorta primlerinin ödendiği şirketçe yemek yardımı yapıp yapılmadığına ilişkin bir bilgi bulunmamaktadır. Söz konusu şirkette davacıya yemek yardımı yapılması halinde davacı yemek ücreti talep edemeyecektir.

Takdir sayın Mahkemeye ait olmak üzere davacıya yemek yardımının yapılmadığı durumuna göre talep edebileceği yemek ücreti hesaplanacaktır.

Dönem	Aylık Yemek Yardımı Miktarı 26x4,02/4,18
2011 Mart	104,52 ₺
2011 Nisan	104,52 ₺
2011 Mayıs	104,52 ₺
2011 Haziran	104,52 ₺
2011 Temmuz	104,52 ₺
2011 Ağustos	104,52 ₺
2011 Eylül	108,68 ₺
2011 Ekim	108,68 ₺
2011 Kasım	108,68 ₺
2011 Aralık 21 Günlük	76,08 ₺
Toplam Brüt Yemek Yardımı Alacağı	1.029,24 ₺

13) DAVACININ NET ALACAK TUTARLARI

	ALACAĞIN CİNSİ	=	HESAP	TALEP
a)	Ücret Farkı	=	616,70 ₺	1.285,00 ₺
b)	Sosyal Yardım	=	1.406,50 ₺	1.305,00 ₺
c)	İlave Tediye	=	1.273,12 ₺	
d)	İkramiye	=	2.036,99 ₺	3.850,00 ₺
e)	İş Riski Primi	=	2.212,53 ₺	2.700,00 ₺
f)	Gıda Yardımı	=	270,82 ₺	260,00 ₺
g)	Elektrik Yardımı	=	123,96 ₺	350,00 ₺
h)	Yemek Yardımı	=	1.029,24 ₺	250,00 ₺

SONUC :

Hukuki durumun ve delillerin takdiri yargı makamına ait olmak üzere davacının iddialarında haklı olduğunun kabulü halinde talep edebileceği işçilik hak ve alacaklarına ilişkin olarak tarafımdan tanzim olunan işbu raporu Sayın Hâkim'in takdirlerine saygı ile arz ederim. 27.05.2013

Bilirkişi
Orhan BAKMAZ
Hesap Bilirkişisi